

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.6.2019.
COM(2019) 306

LIMITED

**ODGOVORI KOMISIJE NA TEMATSKO IZVJEŠĆE EUROPSKOG
REVIZORSKOG SUDA**

**„REGULATIVOM EU-a U PODRUČJU MODERNIZACIJE UPRAVLJANJA
ZRAČNIM PROMETOM OSTVARENA JE DODANA VRIJEDNOST, ALI
FINANCIRANJE JE VELIKIM DIJELOM BILO NEOPRAVDANO”**

ODGOVORI KOMISIJE NA TEMATSKO IZVJEŠĆE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA

„REGULATIVOM EU-a U PODRUČJU MODERNIZACIJE UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROMETOM OSTVARENA JE DODANA VRIJEDNOST, ALI FINANCIRANJE JE VELIKIM DIJELOM BILO NEOPRAVDANO”

SAŽETAK

VII.

(a) Komisija smatra da su prioriteti u početnim pozivima na dostavu prijedloga u okviru Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) bili utvrđeni na odgovarajući način s obzirom na tadašnju razinu informiranosti o potencijalnim provedbenim projektima koji su bili potrebni za uvođenje Zajedničkog pilot-projekta. U toj je fazi bilo prerano da bi se u potpunosti shvatili potencijalni nedostaci pri uvođenju na koje bi bilo potrebno usmjeriti financiranje.

(c) Postupcima evaluacije i dodjele sredstava u okviru CEF-a upravljaju isključivo Komisija i Izvršna agencija za inovacije i mreže (INEA) bez ikakvih intervencija podnositelja zahtjeva ili upravitelja uvođenja SESAR-a (projekta Istraživanja i razvoja upravljanja zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu).

VIII. Komisija shvaća taj rizik, koji nije specifičan za uvođenje SESAR-a, te prati napredak projekata s INEA-om. Komisija i INEA intervenirat će putem postupaka praćenja i preispitivanja uspostavljenih u okviru CEF-a i u okviru Zajedničkog pilot-projekta.

Upravitelj uvođenja SESAR-a započeo je praćenje performansi završenih projekata.

IX.

1. Komisija prihvaća ovu preporuku kako je navedeno u njezinu odgovoru u odgovarajućem odjeljku Izvješća.

2. Komisija prihvaća ovu preporuku kako je navedeno u njezinu odgovoru u odgovarajućem odjeljku Izvješća.

3. Komisija prihvaća ovu preporuku kako je navedeno u njezinu odgovoru u odgovarajućem odjeljku Izvješća.

4. Komisija prihvaća ovu preporuku kako je navedeno u njezinu odgovoru u odgovarajućem odjeljku Izvješća.

5. Komisija prihvaća ovu preporuku kako je navedeno u njezinu odgovoru u odgovarajućem odjeljku Izvješća.

OPAŽANJA

22. U Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 409/2013 navedeno je da bi u ugovornim rješenjima kojima se obuhvaćaju provedbeni projekti izabrani za dodjelu sredstava Unije trebalo definirati kazne za neizvođenje programa uvođenja i za neizvođenje projekata. Ta su rješenja uvrštena u Okvirni sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava koji uključuje sve provedbene partnere.

Provedbene uredbe izravno se primjenjuju u državama članicama, a Komisija može poduzeti daljnje mjere u obliku postupka zbog povrede prava. Komisija stoga smatra da Uredba (EU) br. 409/2013 čini stabilan mehanizam izvršenja.

Kako je prethodno navedeno, Komisija može primijeniti sankcije/kazne putem sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava kojima se upravlja financijskim sredstvima EU-a dodijeljenima provedbenim projektima.

Zajednički odgovor Komisije na točke od 26. do 28.:

Komisija ističe činjenicu da je Zajednički pilot-projekt bio pokusna vježba za pokretanje koncepta zajedničkog projekta i ispitivanje njegove provedbe. Zajednički pilot-projekt prvi je pokušaj koordiniranog uvođenja SESAR-ovih rješenja putem okvirnog partnerstva koje uključuje širok raspon dionika iz predmetne industrije.

U tu svrhu Uredba o Zajedničkom pilot-projektu sadržava odredbu o preispitivanju u cilju prilagođavanja Zajedničkog pilot-projekta na temelju stvarnog stanja provedbe funkcija sustava upravljanja zračnim prometom (ATM) u okviru Zajedničkog pilot-projekta. Odredba o preispitivanju omogućuje da se, prema potrebi, ponovno ocijene njihova usklađenost s ključnim kriterijima, upotreba postojećih poticaja, troškovi i koristi od provedbe Zajedničkog pilot-projekta, prostorno područje primjene, ciljani dionici i ciljani datumi provedbe.

Okvir 3. Komisija ističe da su u pozivu na podnošenje prijedloga u okviru CEF-a iz 2017. (s obzirom na iskustvo stečeno u prvim provedbenim projektima) isključeni projekti s ključnim problemima u pogledu razvijenosti i to na način da su u pozivu utvrđeni neprihvatljivi skupovi (posebno kad je riječ o skupu 5.6.2. programa uvođenja koji se odnosi na interoperabilnost).

29. Komisija potvrđuje da faza industrijalizacije otežava prijelaz iz faze razvoja u fazu uvođenja. U tu je svrhu Komisija podržala uspostavu Europske skupine za koordinaciju standarda ATM-a (EASCG) te sudjeluje u njoj kako bi se zajamčili bolja koordinacija i praćenje aktivnosti koje utječu na standardizaciju ATM-a. Konkretno, EASCG ažurira „Indikativni plan na temu potreba za standardizacijom i regulacijom” Zajedničkog pilot-projekta. Osim toga, u skladu s okvirom uvođenja upravitelj uvođenja SESAR-a mora se koordinirati s proizvođačkom industrijom kako bi se riješili problemi u pogledu industrijalizacije. Upravitelj uvođenja SESAR-a surađuje i s Agencijom Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA), Europskom organizacijom za opremu za civilno zrakoplovstvo (EUROCAE) i Europskim južnim opservatorijem (ESO).

Komisija namjerava ocijeniti moguće načine za dodatno olakšavanje postupaka industrijalizacije/standardizacije kako bi se osigurao neometani prijelaz iz razvojne faze SESAR-a u fazu uvođenja.

30. Komisija ističe da je financijskim sredstvima CEF-a podržano uvođenje razvijenih komponenti ili preduvjeta navedenih tehnologija. U programu CEF-a navedeno je da, u skladu s prioritetom SES-SESAR, mjere mogu uključivati preduvjete, pripremne aktivnosti (na primjer potporu industrijalizaciji funkcija ATM-a utvrđenih u zajedničkim projektima) i dodatne aktivnosti vrednovanja koje ili nisu obuhvaćene Zajedničkim poduzećem SESAR ili već ne primaju financijsku potporu Unije.

Stoga ono što je financirao EU jest ispunjavalo kriterije razvijenosti.

31. Komisija je ocijenila potrebu za usklađenim uvođenjem na temelju kriterija iz članka 4. stavka 5. Ta je potreba za svaku funkciju ATM-a objašnjena u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 716/2014.

Potreba za usklađivanjem dodatno je opisana i opravdana za konkretne projekte u programu uvođenja.

U nekim je slučajevima, bez obzira na njihov doprinos performansama ATM-a, iskustvo stečeno uvođenjem nekih funkcija ili podfunkcija Zajedničkog pilot-projekta moglo dovesti u pitanje stvarnu potrebu za njihovim usklađenim uvođenjem. Ta ocjena, koja se temelji na praćenju postupka uvođenja koji je vodio upravitelj uvođenja SESAR-a, dio je postupka preispitivanja Zajedničkog pilot-projekta i njome se ne dovodi u pitanje ukupno tumačenje te odredbe.

Zajednički odgovor Komisije na točke 32. i 33.:

Komisija smatra da je usklađeno uvođenje bilo potrebno i korisno za 1. i 2. funkciju ATM-a kad je riječ o određenim zračnim lukama utvrđenima u Uredbi (EU) br. 716/2014.

Te funkcije pridonose usklađivanju ulaganja različitih dionika (pružatelji usluga u zračnoj plovidbi, zračne luke, korisnici zračnog prostora). Ti su projekti povećali sigurnost i kapacitet u zračnim lukama i završnim kontroliranim oblastima, što je imalo neizravni učinak na ukupnu mrežu.

Komisija usto napominje da upravitelj uvođenja SESAR-a koordinira čak i provedbene projekte pojedinačnih dionika koji, iako u manjem omjeru nego projekti u kojima sudjeluje više dionika, isto ostvaruju koristi od aktivnosti usklađivanja.

Zajednički odgovor Komisije na točke od 35. do 39.:

Komisija smatra da su financijska sredstva EU-a za uvođenje bila potrebna za pospješivanje ulaganja.

Financijska sredstva dodijeljena su projektima Zajedničkog pilot-projekta u skladu s pravilima i prioritetima utvrđenima u programu CEF-a te u skladu s redovitim postupkom odabira koji obuhvaća tri razine evaluacije. Prijedlog dodjele bespovratnih sredstava odobrile su i države članice putem Odbora za koordinaciju CEF-a.

Financijska sredstva EU-a dodijeljena su kako bi se pridonijelo usklađivanju uvođenja funkcija, a time i poticanju dionika da koordiniraju svoje aktivnosti i ulaganja.

38.

(a) Komisija ističe da je prvi skup funkcija ATM-a koje proizlaze iz prvog programa razvojne faze SESAR-a (2007.–2013.) bio usmjeren uglavnom na zemaljske dionike.

Taj su pristup podržali korisnici zračnog prostora jer su oni bili primarni krajnji korisnici tog početnog kruga ulaganja na zemaljskoj strani.

Zajednički pilot-projekt ne čini sav opseg uvođenja SESAR-a, za koje je CEF odredio iznos od 2,5 milijardi EUR.

(b) Komisija navodi da se predviđenom omotnicom namjeravalo obuhvatiti i „ostale projekte” i mjere za potporu programu. Nije bilo razloga za smanjivanje omotnice, među ostalim i jer su bili predviđeni drugi zajednički projekti.

Zbog toga Komisija isto tako smatra da rizik mrtvog tereta nije visok.

39. Vidjeti odgovor Komisije na točku 38.(a).

45. Komisija smatra da su okvir uvođenja i povezana financijska sredstva EU-a poslužili svrsi bržeg uvođenja rješenja SESAR-a, poticanja koordinacije te osiguravanja usklađivanja aktivnosti i ulaganja u skladu s Programom uvođenja.

Razvoj velikih infrastrukturnih projekata zahtijeva planiranje unaprijed. Stoga je zajednička značajka projekata CEF-a ta da faza odlučivanja dolazi prije poziva na dostavu prijedloga.

Zajednički odgovor Komisije na točke 46. i 47.:

Komisija podsjeća na to da su pružatelji usluga u zračnoj plovidbi obvezni svoju troškovnu osnovu umanjiti za bespovratna sredstva EU-a. Tim se načelom ublažuje rizik dvostrukog financiranja. Iako Komisija uviđa da trenutačno ne umanjuju svi pružatelji usluga u zračnoj plovidbi svoju troškovnu osnovu za bespovratna sredstva EU-a, oni će ipak biti obvezni to činiti. U tu se svrhu pripremaju smjernice u suradnji s državama članicama.

48. Komisija ističe da je umanjenje za prihode dobivene od javnih tijela navedeni cilj sustava utvrđivanja naknada.

Komisija smatra da se umanjenje troškovne osnove za financijska sredstva ne može smatrati „prijenosom bespovratnih sredstava” korisnicima zračnog prostora. U troškovnoj osnovi za naknade za usluge u zračnoj plovidbi trebali bi se uzeti u obzir stvarni troškovi pružatelja usluga u zračnoj plovidbi. Sva javna financijska sredstva primljena za infrastrukturu ATM-a smanjuju stvarni trošak koji snose pružatelji usluga u zračnoj plovidbi i to bi se smanjenje trebalo odražavati u izračunu naknada.

Cilj je umanjena troškovne osnove osigurati da korisnici ne plaćaju dvaput za ulaganja u uvođenje. To umanjeno nije financijska naknada i nije povezano s usklađenosti korisnika zračnog prostora ni s funkcijama Zajedničkog pilot-projekta koje su pružatelji usluga u zračnoj plovidbi obvezni uvesti.

50.

(a) Komisija podsjeća na to da je Zajednički pilot-projekt pokrenut 2014.

Upravitelj uvođenja imenovan je 5. prosinca 2014., a istoga dana objavljen je privremeni Program uvođenja.

(b) Komisija ističe da su financijska sredstva EU-a dodijeljena u okviru temeljitog postupka odabira koji se temeljio na utvrđenim kriterijima za dodjelu. Prijedloge su ocijenili vanjski i interni stručnjaci kao i svaki drugi prijedlog u okviru CEF-a. U tom pogledu veličina podnositelja prijave nije bila kriterij za odabir.

(c) Ti projekti proizlaze iz Uredbe br. 716/2014 o Zajedničkom pilot-projektu, u kojoj su opisani i nužni preduvjeti funkcije ATM-a koji se smatraju potrebnima za provedbu funkcija, iako nije izričito navedeno da su obuhvaćeni područjem primjene Zajedničkog pilot-projekta. Taj preduvjet i ostali elementi koji omogućuju uvođenje utvrđeni su u programu uvođenja i stoga su prihvatljivi za financiranje.

51. Komisija ističe da se financiranjem u okviru CEF-a nastoji općenito poduprijeti provedba SES-a i SESAR-a. Financiranjem „ostalih projekata” pružena je potpora uvođenju važnih tehnologija (kao što su opremljenost za frekvenciju od 8,33 kHz i sposobnost navigacije temeljene na performansama) koje znatno pridonose usklađivanju europske mreže ATM-a.

52. Potreba za usredotočenim radom na konkretnim nedostacima ukazala se tek s razvojem projekata i napretkom postupka praćenja koji je provodio upravitelj uvođenja SESAR-a.

Iako je dodatnim određivanjem prioriteta u razdoblju 2016.–2017. poboljšana djelotvornost financiranja u okviru CEF-a, to ne znači da financijska sredstva dodijeljena 2014. i 2015. nisu bila djelotvorna jer su svi dostavljeni projekti bili usmjereni na provedbu Zajedničkog pilot-projekta.

55. „Raspoređivanje prijava u skupine” neobavezan je upravni instrument za olakšavanje dodjele velikih bespovratnih sredstava većem broju dionika u okviru CEF-a. Ono nije preduvjet za usklađivanje zajedničkih projekata definiranih u Uredbi (EU) br. 409/2013.

(a) U Uredbi (EU) br. 409/2013 definiran je okvir za usklađivanje uvođenja zajedničkih projekata. Njome se odgovornost za razvoj i provedbu programa uvođenja dodjeljuje upravitelju uvođenja SESAR-a. Program uvođenja uključuje sveobuhvatan plan rada u kojem su sve aktivnosti potrebne za provedbu zajedničkih projekata grupirane u „provedbene projekte” u kojima se utvrđuju, među ostalim, operativni dionici odgovorni za njihovo izvršenje. Raspoređivanje provedbenih projekata SESAR-a u skupine dodatno je sredstvo koje upravitelj uvođenja SESAR-a primjenjuje u koordinaciji tih projekata u okviru bespovratnih sredstava CEF-a. Na primjer, jedan je pristup raspoređivanju u skupine grupiranje projekata koji imaju slično razdoblje trajanja. Time se izbjegava situacija u kojoj

bi kraći projekti trebali čekati završetak duljih projekata prije nego što zatraže svoje završno plaćanje.

(b) Komisija smatra da činjenica da su projekte provodili pojedinačni dionici nije ugrozila koordinaciju djelovanja. Koordinacija i/ili usklađivanje koji se zahtijevaju Uredbom br. 409/2013 uglavnom se ostvaruju putem programa uvođenja, mehanizama okvirnog sporazuma o partnerstvu te mehanizama za praćenje i planiranje koje uspostavlja i provodi upravitelj uvođenja SESAR-a.

Komisija ističe da se usklađivanje ulaganja i uvođenja ne ostvaruje raspoređivanjem u skupine. Grupiranje i združivanje projekata u skupine djelovanja smatra se najdjelotvornijim i administrativno najjednostavnijim postupkom.

(c) Projekti su organizirani u skupine na temelju okvirnog sporazuma o partnerstvu, a sve projekte koordinira upravitelj uvođenja SESAR-a kako bi se osigurala usklađena provedba.

Iako u načelu ti projekti mogu ostvarivati koristi od usklađene provedbe u okviru CEF-a, ne trebaju se sve slične inicijative izvršavati kao dio projekta s više dionika: ovisno o konkretnim tehnološkim elementima koje treba uvesti, Komisija smatra da je najprikladnije nastaviti s pojedinačnim inicijativama, ali pod uvjetom da ih koordinira upravitelj uvođenja SESAR-a.

56. Komisija smatra da je razina podataka u prijavama dovoljna da bi stručnjaci ocijenili prijedloge, čak i ako su u sažetom obliku.

(a) Komisija napominje da se pet provedbenih projekata u uzorku od njih osam odnosilo na jedan skup, i to skup 3.2.1. „Nadogradnja sustava ATM-a za podršku izravnim rutama i zračnom prostoru slobodnih ruta”.

U okviru tog skupa posebno se podupiru nadogradnje sustava ATM-a u skladu s programom uvođenja.

Nadalje, dva provedbena projekta iz uzorka nisu uključivala obnovu sustava ATM-a.

57. Vidjeti odgovor Komisije na točku 55.

60. Komisija ističe činjenicu da upravitelj uvođenja SESAR-a samo pregledava prijave i potencijalnim podnositeljima može samo savjetovati da svoje prijave revidiraju ili da ih predstave u okviru kategorije „ostali projekti”.

(a) Upravitelj uvođenja SESAR-a djeluje u svojstvu koordinatora provedbenih projekata kako je navedeno u okvirnom sporazumu o partnerstvu.

(b) Ne dovodeći u pitanje mogućnost poboljšanja evidentiranja razmjena između Saveza za uvođenje SESAR-a i podnositelja prijava, Savez za uvođenje SESAR-a uspostavio je sveobuhvatni postupak savjetovanja prije, tijekom i nakon predstavljanja prijava.

Na kraju tog postupka podnose se potpisane i odobrene prijave.

(d) Komisija napominje da Savez za uvođenje SESAR-a nije jednostrano odlučio o preraspodjeli. Nju je nadzirala INEA kako bi se osiguralo poštovanje pravila CEF-a.

Okvir 6. Budući da ni Komisija ni INEA nisu primile nikakve pritužbe kandidata ili predmetnih država članica zbog isključivanja projekata ili dijelova projekata, smatra se da završno podnošenje prijava nije osporeno. U svakom slučaju upravitelj uvođenja SESAR-a mogao je samo savjetovati potencijalne kandidate o podnošenju njihovih projekata. Kandidati svoje prijave svejedno mogu podnijeti i u okviru kategorije „ostali projekti”.

Međutim, Komisija se slaže da bi upravitelj uvođenja SESAR-a trebao voditi sustavnu evidenciju razloga za isključenje i razmjena s potencijalnim kandidatima.

68.

(c) Upravitelj uvođenja SESAR-a izrađuje alat za mjerenje doprinosa performansama.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Zajednički odgovor Komisije na točke 71. i 72.:

Provedbene uredbe izravno se primjenjuju u državama članicama, a Komisija može poduzeti daljnje mjere u obliku postupka zbog povrede prava. Komisija stoga smatra da Uredba (EU) br. 409/2013 čini stabilan mehanizam izvršenja.

Komisija ističe da je Zajednički pilot-projekt bio pokusna vježba za pokretanje koncepta zajedničkog projekta i ispitivanje njegove provedbe. Zajednički pilot-projekt prvi je pokušaj koordiniranog uvođenja SESAR-ovih rješenja putem okvirnog partnerstva koje uključuje širok raspon dionika iz predmetne industrije.

U tu svrhu Uredba o Zajedničkom pilot-projektu sadržava odredbu o preispitivanju u cilju prilagođavanja Zajedničkog pilot-projekta na temelju stvarnog stanja provedbe funkcija sustava upravljanja zračnim prometom (ATM) u okviru Zajedničkog pilot-projekta.

Komisija nadalje smatra da su financijska sredstva EU-a dodijeljena za potporu uvođenju SESAR-a dokazala dodanu vrijednost u stvaranju znatnog učinka poluge okupljanjem dionika kako bi se uskladila ulaganja i aktivnosti te osigurao kontinuitet s fazom razvoja.

1. preporuka – Poboljšati usredotočenost zajedničkih projekata

Komisija prihvaća preporuku da bi trebalo poboljšati usredotočenost zajedničkih projekata. Postupkom preispitivanja Zajedničkog pilot-projekta koji je u tijeku omogućit će se bolje prilagođavanje Zajedničkog pilot-projekta zahtjevima Uredbe br. 409/2013.

Međutim, to se djelovanje ne može završiti prije kraja 2021. jer zahtijeva izmjenu postojećeg zakonodavstva.

2. preporuka – Poboljšati djelotvornost zajedničkih projekata

Komisija prihvaća preporuku.

Komisija namjerava predložiti obveznu modulaciju naknada kao mehanizam poticaja u okviru Provedbene uredbe (EU) 2019/317.

73. Komisija smatra da su okvir uvođenja i povezana financijska sredstva EU-a poslužili svrsi bržeg uvođenja rješenja SESAR-a, poticanja koordinacije te osiguravanja usklađivanja aktivnosti i ulaganja u skladu s Programom uvođenja.

Financijska sredstva dodijeljena su projektima Zajedničkog pilot-projekta u skladu s pravilima i prioritetima utvrđenima u programu CEF-a te u skladu s temeljitim postupkom odabira.

Usmjerenost na zemaljske dionike u Zajedničkom pilot-projektu bila je izravna posljedica hitne potrebe za nadogradnjom zemaljske infrastrukture. Taj su pristup podržali korisnici zračnog prostora.

Umanjenje za prihode dobivene od javnih tijela navedeni je cilj sustava utvrđivanja naknada, a njime se namjerava osigurati da korisnici ne plaćaju dvaput za ulaganja u uvođenje.

3. preporuka – Preispitati financijsku potporu EU-a za modernizaciju ATM a

(a) Komisija prihvaća preporuku.

Provest će drugu natuknicu u slučaju mogućeg zadnjeg poziva na dostavu prijedloga u okviru CEF-a na temelju financijskog okvira za razdoblje 2014.–2020.

(b) Komisija prihvaća preporuku.

Već je predložila nastavak financiranja uvođenja SESAR-a u okviru CEF-a 2. Međutim, o nastavku i budućim dodijeljenim proračunskim sredstvima u konačnici ne odlučuje Komisija nego proračunsko tijelo. Detaljna obrazloženja bit će, prema potrebi, uključena u višegodišnje programe rada.

74.

(a) Komisija podsjeća na to da je Zajednički pilot-projekt pokrenut 2014. Funkcije ATM-a u okviru Zajedničkog pilot-projekta utvrđene su kao prioriteti već u pozivu iz 2014.

Potreba za usredotočenim radom na konkretnim nedostacima ukazala se tek s razvojem projekata i napretkom postupka praćenja koji je provodio upravitelj uvođenja SESAR-a.

Iako je dodatnim određivanjem prioriteta u razdoblju 2016.–2017. poboljšana djelotvornost financiranja u okviru CEF-a, to ne znači da financijska sredstva dodijeljena 2014. i 2015. nisu bila djelotvorna jer su svi dostavljeni projekti bili usmjereni na provedbu Zajedničkog pilot-projekta.

(b) „Raspoređivanje prijava u skupine” neobvezan je upravni instrument za olakšavanje dodjele velikih bespovratnih sredstava većem broju dionika u okviru CEF-a. Ono nije preduvjet za usklađivanje zajedničkih projekata.

(c) Upravitelj uvođenja samo pregledava prijave i savjetuje potencijalne podnositelje prijave. Iako bi se evidentiranje razmjena između upravitelja uvođenja SESAR-a i podnositelja prijave moglo poboljšati, dostupan je sveobuhvatan postupak savjetovanja prije, tijekom i nakon podnošenja prijave.

4. preporuka – Preispitati i formalizirati pripremu i podnošenje zahtjeva za financiranje

(a) Komisija prihvća preporuku.

(b) Komisija prihvća preporuku.

75. Komisija podsjeća na to da Uredba o Zajedničkom pilot-projektu sadržava odredbu o preispitivanju u cilju prilagođavanja Zajedničkog pilot-projekta na temelju stvarnog stanja provedbe funkcija ATM-a u okviru Zajedničkog pilot-projekta. Komisija je to preispitivanje pokrenula 2018.

5. preporuka – Osigurati odgovarajuće praćenje poboljšanja performansi ostvarenih modernizacijom ATM-a

Komisija prihvća preporuku. Iako može osigurati provedbu odgovarajućeg praćenja, ne može osigurati da se modernizacijom ostvare planirana poboljšanja jer je to u nadležnosti gospodarskih subjekata.

Upravitelj uvođenja SESAR-a počeo je pratiti poboljšanja performansi ostvarena u završenim projektima. Za ostvarenje i mjerenje poboljšanja potrebno je više vremena te bi eventualno povezivanje poboljšanja na razini mreže s planom performansi bilo relevantno tek za sljedeće referentno razdoblje.